

СТАНОВИЩЕ

от

Проф. д.н. Мариела Янева-Деливерска

Член на научно жури съгласно Заповед № 525/21.02.2023
на Ректора на Тракийски университет

Уважаеми членове на научното жури,

Основание за изготвяне на настоящото становище е Заповед № 525/21.02.2023 на Ректора на Тракийски университет, с която съм определена за член на научното жури във връзка с провеждане на конкурсна процедура за заемане на академична длъжност „доцент“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.6 Право.

Конкурсът е обявен в „Държавен вестник“, бр. 99/13.12.2022 г. Процедурата се осъществява към катедра „Индустриален бизнес и предприемачество“ на Стопански факултет, Тракийски университет - Стара Загора.

До участие в настоящата конкурсна процедура е допуснат кандидата Петър Радославов Илиев. Кандидатът е единствен участник в конкурса и от представената документация е видно, че притежава висше юридическо образование и образователна и научна степен „доктор“ в направление 3.6. „Право“ (Конституционно право) – съгласно диплома № СУ 2012-121 от 23.11.2012 г.

Преподавателската дейност и професионален опит при обучение на студенти в направление „Право“ датира от 2006 година, когато в юридическия факултет Софийски университет на „Св. Климент охридски“ заема длъжността „асистент“. Кандидатът притежава над 15 години преподавателски стаж, като последователно е заемал академични длъжности от „асистент“ до „главен асистент“. Преподава основна дисциплина „Конституционно право“, като преподавателския опит на кандидата включва и материя различна от конституционното право, а именно свързана с направление „публичноправни науки“, чрез дисциплината „Организация на правозащитните институции“.

Публикационната и научноизследователска дейност на д-р Илиев включва разработването и публикуването на монографии, научни студии, специализирани статии и публикации в научни издания.

За участие в конкурсната процедура, кандидата представя няколко на брой студии и един монографичен труд със заглавие „Принципът на организация и дейност на съдебната власт в българската правова държава“. Д-р Петър Илиев е автор и на монография със заглавие „Законодателният процес в Република

България“ (ISBN 978-619-163-022-6) публикувана през 2013 г. и разработена въз основа на защитен дисертационен труд. Поради обстоятелството, че този монографичен труд не е включен в заявените от кандидата трудове за участие в процедурата, той няма да бъде оценяват в рамките на конкурса.

Монографията, озаглавена „**Принципи на организация и дейност на съдебната власт в българската правова държава**“, която д-р Илиев представя като хабилитационен труд и която подлежи на преглед и оценка в рамките на процедурата е изготвена през 2022. Монографията е представена за отпечатване, като към момента на подаване на заявление и документи за участие в конкурса, същата е под печат (видно от представено удостоверение).

Съдържанието на монографичния труд „**Принципи на организация и дейност на съдебната власт в българската правова държава**“ е разработена и представена в структурно отношение чрез: уводна част, заключение и четири глави - както следва: глава I „**Независимата съдебна власт в системата на разделението на властите**“, глава II „**Първични принципи на организация и дейност на съдебната власт**“, глава III „**Вторични принципи на организация и дейност на съдебната власт**“, глава IV „**Принципът на правовата държава**“.

С разработването на представената монография, авторът си поставя за цел изграждането на цялостна, задълбочена и завършена оценка на значението, същността, приложимостта и съблудаването на принципите на организация и дейност на съдебната власт.

Акцентът е поставен върху изследване на всички съществени връзки, взаимодействия и корелации между всеки един от принципите, като цялостната оценка представена от автора се базира на значимите принципи и стълбове на формиране и функциониране на правовата държава. В този контекст, автора аргументира мнението, че организацията и дейността на съдебната власт се изграждат върху принципите, изискванията и условията, които са без съмнение постижение на демократичната и правова държава.

Петър Илиев постига заложената с разработването на монографичния труд цел, чрез постигането на точно и ясно формулирани задачи, които могат да бъдат систематизирани в седем основни направления, а именно: систематизиране и изследване на всички важни принципи; очердаване на разграничителни линии между съдебната власт и другите власти, в контекста на доктрината за разделението на властите; изясняване на ролята, мястото и функцията на микросистемите в рамките на съдебната власт; анализ на правната същност на правораздаването в Българския конституционен модел; анализ на сътношенията между понятията „правораздаване“ и „правосъдие“; анализ на юриспруденцията

и практика по изследваната тема; и публичноправен анализ на принципите на правовата държава в българския модел на държавно управление.

Залагайки и постигайки така формулираните задачи, авторът очертава същността и ролята на различните процеси, както и взаимодействието между тях при прилагането на Конституционно заложените принципи и ръководни начала очертаващи понятието за „правова държава“.

Освен монографичен труд, в конкурсната процедура, кандидата представя резултати от конкретна изследователска и научно-публикационна дейност.

В приблизително 10 годишен период от време (от 2013 до 2023) получени от кандидата резултати от научни изследвания и анализи са представени и разпространени сред академичната и научна общност, под формата на публикации и статии в специализирани научни издания, научни студии и книги.

Няколко научни студии (общо 4 на брой) са част от документацията, която подлежи на оценяване в конкурсната процедура. Всяка от представените студии изследва различна тематика, като прави впечатление широкият обхват на избор на тема и анализ на проблематиката предмет на публикуваната студия.

Темата за съдебната власт е изследвана и представена през светлината на принципа за разделение на властите. (Студия озаглавена „**Съдебната власт в конфигурацията на разделението на властите**“ е разработена и публикувана през 2017 г.). Конституционноправните аспекти на правото на собственост са предмет на научно изследване, което автора представя през 2014 г. в самостоятелна студия.

Въпросите за функционирането на Висшия съдебен съвет и принципите на които следва да се основава реализирането на неговите правомощия и формирането на неговия състав са изследвани и представени от автора в контекста на Конституционно заложената уредба и правна регламентация. В тази връзка, през 2018 г. е публикувана научна студия със заглавие „**Висш съдебен съвет – структура, състав, организация и правомощия**“.

Отделна студия е посветена на темата за значението и ролята на адвокатската професия и дейността в сферата на адвокатурата. В този контекст, реализирано през 2014 г. изследване по темата е реализирано в самостоятелна научна студия.

Разнообразна и широкообхватна е тематиката в рамките на научните статии и публикации, които са представени на вниманието на научното жури при оценка на материалите в настоящата конкурсна процедура. Предимно фокуса на авторските разработки и публикации на д-р Петър Илиев са с насоченост към публично-правни теми и конституционно обосновани проблеми и въпроси.

В научната публикация озаглавена „Правомощия на Народното събрание в сферата на от branата“ авторът изследва същностите характеристики на дейността на законодателния орган в светлината на Конституционната норма на чл. 84. Анализира компетентността на НС във връзка с правомощията по разглежданата конституционна норма конкретно относно: функциите за вземане на решения по въпросите за обявяване на война и за сключване на мир; наличие на компетентност да разрешава изпращането и използването на български въоръжени сили извън страната; възможността да взема решение за обявяване на военно или друго извънредно положение върху цялата територия на страната или върху част от нея по предложение на президента или на МС. Авторът представя практиката на Конституционния съд по темата, като разглежда практическите и теоретични аспекти. Той представя аргументиран системен анализ, чрез който се дава възможност за оценяване точното и правилно прилагане на нормативно установените изисквания и правила в сферата на от branата. Това от своя страна дава отражение и е пряко свързано с важни въпроси касаещи националната сигурност.

В обхвата на теми от направление „национална сигурност“ попада вниманието на кандидата, при разработване на научната публикация със заглавие „Съвременни измерения на европейското образователно и научно пространство“, издадена през 2022 г. (издателство „За буквите – О Писменехъ“). Авторът доразвива и разширява част от аспектите на темата за националната сигурност, които застъпва в предходни негови публикации. Авторът преплита конституционно-правната тематика с въпросите за националната сигурност. Подкрепя и аргументира тезата, че един от най-важните конституционно-правни въпроси в сферата на националната сигурност е материията, свързана с въоръжените сили, използването/изпращането им извън страната, както и по отношение на пребиваването на чужди войски на територията на държавата.

Във връзка с изпълнението на минимално установените и нормативно заложени изисквания, е анализирана научната продукция и представената документация от кандидата в съответствие с минималните национални изисквания към научната и преподавателската дейност на кандидата.

За заемане на академична длъжност „доцент“, в професионално направление 3.6 „право“, от четирите групи задължителни показатели (група А – дисертационен труд, група В – хабилитационен труд, група Г – реализирани публикации и група Д – цитирания на научни трудове на кандидата), в настоящата конкурсна процедура, кандидата Петър Илиев представя информация, данни и документация, съобразно които е налице изпълнение на заложените минимално изискуеми критерии.

В допълнение, показатели като преподавателска, академична и научна дейност, представени от кандидата в рамките на конкурса, също са в съответствие с нормативната база и отговарят по обем и качество на заложените изискуеми параметри.

В заключение:

Във връзка с извършена оценка и анализ на участието на кандидата в настоящата конкурсна процедура, въз основа на представените от кандидата документи, с оглед изпълнение на нормативно установените показатели и критерии, **изразявам положително становище** и препоръчвам на почитаемите членовете на научно жури да гласуват за **заемането на академичната длъжност „доцент“ от д-р Петър Радославов Илиев**, в област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“ и Професионално направление: 3.6. Право.

12 април 2023 г.

Член на научното жури:

!

Проф. д.н. Мариела Деливерска